

Mobilt bredbåndimik atuisunut immikkut malitassat

- Atuisut ataasiakkaat -

Juni 2010

Imai

1. Atuisunut malitassat atuuffiat.....	3
2. Pisariaqartinneqartut.....	3
3. TELE-p pilersuisussaaititaanera, tassunga atortut taakkulu atorsinnaaneri ilanngullugit	3
4. Atuisunut isumaqatigiissut	4
5. Atuisup akisussaaffia.....	5
6. Atuisup sumiginnaanera.....	5
7. Atortuulerfia	6

1. Atuisunut malitassat atuuffiat

Mobilt Bredbåndimik (attavimmik imartuumik angallattakkamik), TELE-mut akuersissut naapertorlugu ingerlatseqatigiiffimmit neqeroorutigineqartumik atuinissamut isumaqatigiissutinut, TELE-p kiffartuussinernik pilersuineranut ingerlatsineranullu atuisunut ataasiakkaanut suliffeqarfinnullu inuussutissarsionermik ingerlataqartunut minnerusunut piumasaqaatit nalinginnaasut tapertaralugit kiffartuussinermi piumasaqaatit uku atuutissapput. Piumasaqaatit imminnut akerleriippata, kiffartuussinernik atuisuunermut piumasaqaatit salliutinneqassapput.

Mobilt Bredbåndimik atuisut TELE-p attaveqaatinut angallattakkanut kiffartuussissutaanik, atuisunut attaveqaatit angallattakkat atorlugit internetimut il.il. attaveqarfiusinnaasunik atuisinnaapput.

Attaveqaatinut angallattakkanut kiffartuussissutinik atuisoqarsinnaassappat, atuisup terminalimut atortuisa tamatumunnga naatsorsuussaanaissaat, atuisullu atortuisa eqqortumik attavilerneqarsimanissaat pisariaqarpoq.

2. 2. Pisariaqartinneqartut

Kalaallit Nunaanni attaveqaatinut angallattakkanut sukkulluunniit attaveqarfiusinnaasut, Mobilt Bredbåndimut attaveqaatinut atorineqartussat pillugit paasissutissat TELE-p nittartagaa www.tele.gl aqqutigalugu takuneqarsinnaapput, imaluunniit TELE-mut saaffiginninnikkut paasissutissiisutigineqarsinnaallutik. Mobilt Bredbåndimut attaveqaatit taamaallaat attaveqaatinut angallattakkanut attaveqarfiusinnaasuni atorineqarsinnaapput.

3. TELE-p pilersuisussaataitanera, tassunga atortut taakkulu atorsinnaaneri ilanngullugit

TELE-p tunisassiaanut naqitami, atuisuunermut toqqarneqartumut tunngasumi atortut taakkulu atuuffii suut atuisup atorsinnaanera takuneqarsinnaapput.

3.A. Ingerlatsineq sukkassuserlu

Teknikki, aserfallatsaaliuineq ingerlatsinerlu pissutigalugit pisariaqartutut TELE naliliippat, attaveqaatinut angallattakkanut allannguissanik pisariaqartinneqartunik allanngortiterissalluni TELE pinnaatitaavoq, taakkunungalu ilaatigut atuisuunermi ateq, password isissutissallu allat, atuisuunermut atatillugu TELE-mit tunniunneqarsimasut ilaapput. Aamma oqartussaasunit piumasaqaatit naammassineqarnissaannut pisariaqartinneqarsinnaasunik allannguissalluni TELE pinnaatitaavoq. Allannguinnut atatillugu atuisup aningaasartuutigisinnaasai TELE-mit susassarineqanngillat, aammalu tamatumunnga atatillugu TELE taarsiisuteqarnissamut piumasaqarfigineqarsinnaanngilaq.

Kiffartuussinermi teknikkikkut pinnaasat nassatarisaanik attaveqarnerup sukkassusia allanngorarsinnaammat, atuisup ilisimariissavaa.

TELE-p attaveqaatinut angallattakkanut kiffartuussinerni atatillugu sukkassutsip annertunerpaaffissaa taaneqartoq tunniunneqartarpoq. Atuisut qanoq amerlatigisut attaveqaatinut angallattakkanut

attaveqaatinik/napparummik ataatsimik ataatsikkut atuinersut (pisinnaasanik ataatsikkut atuisut) apeqqutaatillugu, aammalu atuisup sumiiffigisaa apeqqutaatillugu sukkassuseq allanngorarsinnaavoq. Attaveqaatinut angallattakkanut tamanut sukkassuseq protokol overhead-imut ilaatinneqarpoq.

Ingerlatsineranut isumannaallisaaanermullu tunngassuteqartut pissutigalugit internetimik atuinermi periarfissanik killilersuigallarsinnaanissamut TELE imminut pisinnaatippoq.

Aammattaaq TELE imminut pisinnaatippoq (atuisoq TELE-mit taarsiiffigineqarnissamik piomasaqarsinnaanani, makku pissutigalugit):

- a. Atuisup atortuini iserfissiat (taakkununga proxies-it ilanngullugit) ammasut, kiisalu e-mail-serverit (relays) ammasut atornerlunneqarsinnaasut misissussallugit.
- b. E-mail-it tigusat nassiussallu virusinik, spam-inik imaluunniit phishing-inik pissarsiviusinnaasutut nalilerneqartut ingerlaqqinnissaat itigartissallugit.
- c. Inuup allap, soorlu virusinik, spam-inik imaluunniit phishing-inik siaruarterilluni attaveqaatinik atornerluisimasutut pasineqartup attaveqaataanik akornusiissalluni.
- d. E-mail-it piffissap ataatsip iluani nassiunneqartut amerlassusissaannik killiliissalluni.
- e. Serverinut software-nik pisariaqartitsineq naapertorlugu piorsaassalluni.

3.B. Allamut nuunneq

TELE allanut nuunnissamut isumaqatigiissusiorsimatillugu, attaveqaatinut angallattakkanut sullississutit nunat allat ilaanni, nunani allani attaveqaatinut angallattakkanut attaveqaatit (allamut nuunneq) aqutigalugit atornerqarsinnaapput. Nunani allani attaveqaatinut angallattakkanut attaveqaatit suut atuisumit atornerqarsinnaanersut pillugit paasissutissat www.tele.gl aqutigalugu pissarsiarineqarsinnaapput.

Nunani allani attaveqaatinut angallattakkanut attaveqaatit attaveqarnerannut, pitsaassusaannut, isumannaassusaannut kiffartuussinernullu neqeroorutigineqartunut TELE akisussaangilaq. Aammattaaq tassunga ilanngullugu nunani allani neqerooruteqartut atuisup paasissutissaataanik atuinerrannut TELE akisussaangilaq.

4. Atuisunut isumaqatigiissut

4.A. Akiliisitsisarneq

Attaveqaatinut angallattakkanut kiffartuussissutinik atuinermut akiligassaq, MB-t atuisup nassitsineranut tigooqqaaneranuunniit (atortunik atuineranut) atugaasa annertussusaat naapertorlugit annertussusilerneqartarpoq. Attaveqaatinik angallattakkanik kiffartuussiviusuni atuinertit tamaasa attaveqaatit angallattakkat atorlugit nassiussuisoqarnersoq tigooqqaasoqarnersorluunniit – taamaattumillu atuinermut akiligassiisoqarnersoq – atuisup maluginiartassagaa TELE-mit inassutigineqarpoq, taakkunungalu internetimik mail-inillu atuneq ilaapput.

Nunani allani attaveqaatinut angallattakkanut sullississut attaveqaataanik atuinermut akiligassat atuisumut akiligassaq aqutigalugu akilersinneqartarput. Nunani allani attaveqaatinut angallattakkanut atuinermut

kiffartuussissutini atuinermut akitsuut immikkut ittoq akilersinneqartarpoq, taamaattumillu nunani allani attaveqaatinut angallattakkanut kiffartuussissutini atainerit atuisup immikkut maluginiartassagai TELE-mit inassutigineqarpoq.

5. Atuisup akisussaaffia

Atuisoq atuisuunermut isumaqatigiissutip atsiorneqarnerani SIM-kort isertuussanik marlunnik isissutissartalik, tassalu Personal Identification Number (PIN-kode) ataaseq aamma en Personal Unblocking Key (PUK-kode) ataaseq pissarsiarissavai. PIN- aamma PUK-kode SIM-kortip allanit atornerlunneqarnissaanut illersuutitut atuuqput. SIM-korti, PIN-kode aamma PUK-kode tamaasa immikkoortillugit isumannaatsumik toqqortarineqassapput. Paasissutissat taakku atornerlunneqarpata atuisup allap akisussaaffigissavaa.

PIN-kodet, PUK-kodet isissutissallu allat, TELE-mit atugassanngorlugit atukkiunneqartut TELE-p pigisarai, aammalu atuisuunerup uninnerani utertinneqartussatut isigineqarlutik.

Atuisup, assersuutigalugu internetikkut paasissutissat suut atussanerlugit nammineerluni aalajangigassaraa. Tassani paasissutissat tamarmik, ilaatigut nittartakkanit paasissutissat, mail-it, links-it, nutaarsiassat chat-ertarfiilluunniit pineqarput.

Atuisup internetimik atainerani atortussaminilluunniit aallernerani imaluunniit e-mail-inik tiguneqartunik programminik ammaanerani qarasaasiaq virusinik pissarsisinnaavoq, imaluunniit atuisup internetikkut ujarlernerani qarasaasiaq avataanniit sunniuteqarfigineqarsinnaalluni. TELE pissutsinut taamaattunut sunniuteqarsinnaanngilaq, aammalu tamatuma kingunerisaanik ajoqusernertut annaasanulluunniit akisussaatinneqarsinnaanani.

Paasissutissat tamarmik, internetikkut kiffartuussinerit aqutugalugit allanit atugassiissutigineqartut atuisup nammineerluni akisussaaffigai. Atuisup tamatumunnga tunngatillugu pisuni tamani TELE pissusaatissanngilaa. Taamatuttaaq internetimit atortussanik atainermi piginneqqaartussaataitanermut pisinnaatitaaffiit qulakkeerneqarnissaat atuisup akisussaaffigaa.

Atuisup internet niuernermit imaluunniit internetikkut sullissinernik pisinermut atorsimappagu TELE akisussaasusnaanngilaq, tamatumani atuisoq inullu alla kisimik tassani akisussaammata.

6. Atuisup sumiginnaanera

Qarasaasianut angallattakkanut sullissinermik, TELE-p ingerlatseqatigiiffimmut akuersissut naapertorlugu neqeroorutigisaanik atuinermut piumasaqaatit naapertorlugit atuisup pissusaaffinnik annertuumik sumiginnaanerani, atuisup sullissinermik ataineranut attaveqaammik unitsitsissalluni ingerlatseqatigiiffik pisinnaatitaavoq.

Pissutsit makku annertuumik sumiginnaanermut ilaasutut isigineqarput:

- a. Atuisup qarasaasiat allat internetikkut iserfiginiarpagit, imaluunniit sullississutit internetimut attavilikkat akuersissummik peqqaarani iserfiginiarpagit (hacking).
- b. Atuisup attaveqaataa atuisup ilisimasaanik ilisimanngisaanilluunniit, soorlu virusinik, spam-inik, phishing-inik il.il. siaruarterinermut atornerlunneqarpat.

- c. Atuisup download-erinikkut, siararterinikkut assigisaatigulluunniit inuup allap piginnittussaataitanera innarlerpagu.
- d. Atuisup nassitsinermut paasissutissat, tassunga ilanngullugit ip-adresset imaluunniit header-imut paasissutissat peerpagit imaluunniit peqquserlulluni allanngortippagit.
- e. Atuisup internetikkut ileqqorissaarnissamut maleruagassat allassimanngitsut sukkuluunniit atuuttut arlaleriarluni unioqqutippagit.

Internetikkut sullississutinik attaveersineq piffissamik attaveersiffiusumi atuisuunermut akitsuutip akikillineqarneranik nassataqassanngilaq.

Matuma siuliani allassimasut naapertorlugit atuisup attaveqaataanik unitsitsisoqarpat, TELE-p atuisuunermut isumaqatigiissut siumoortumik ilisimatitseqqaarani taamaatissinnaavaa.

Aamma TELE-p sullissinernut tamanut piumasaqaataani sumiginnaanermut aalajangersakkat atorneqassapput.

7. Atortuulersinneqarnerat

Mobilt Bredbåndimik (attavimmik imartuumik angallattakkamik) atuisuunermut immikkut malitassat Naalakkersuisunit akuerisaapput aammalu 15.07- 2010-mi atuutilerlutik